

Er det måske meget let at lave svanemærket om, hvis man er uenig i kriterierne? Nej, ifølge det, vi har hørt, sker det for det første ikke fra den ene dag til den anden, og for det andet skal der være fuldstændig enighed om det, hvis man skal lave det om, og derfor er der kræfter i svanemærkets bagland, som har gjort det så surt for de svenske myndigheder, at de har meldt pas i det komitéarbejde, der arbejder med at udvikle kriterierne på en lang række af områderne, og det vidner da om, at mærket er i krise, og om, at man opsøger problemerne i stedet for at søge at løse dem.

(Kort bemærkning).

Erik Mortensen (S):

Hvorvidt der er konkrete eksempler på positive ændringer i svensk miljøpolitik via svanemærket, kan jeg ikke nævne en række eksempler på her og nu, men selvfølgelig indgår alle disse kriterier for de enkelte produkter jo lige så vel i Sverige som i Finland og i Norge. Og det skulle være utrolig mærkeligt, hvis man ikke dér har ændret sammensætningen af de enkelte produkters fremstillingskriterier.

Med hensyn til hr. Langkildes eksempel med shampooen er det jo lige nøjagtig et af de områder, som jeg selv i min ordførertale pegede på at vi skal påvirke, for her er der jo nogle kriterier, hvor man netop ved at bruge en bestemt indikator på et punkt måske kan hive produktet hjem samlet set, og dér var jeg jo lige netop selv inde på at sige at vi bør arbejde i retning af, at disse kriterier bliver ændret sådan, at man får et reelt billede af det, men ikke nødvendigvis et hundrede procent rent billede, for så er vi ovre i hr. Bent Hindrup Andersens allerede skitserede ordførertale, som drejer sig om økologi og ikke andet.

Og med hensyn til vores standard for papir herhjemme indgår returpapir jo også i høj grad i de ordninger, som vi her taler om.

Så jeg ser ikke noget forkert i, at vi her prøver at gå ind i et miljømærke under nordiske samarbejdsvilkår og så arbejder for en dansk standard. Jeg synes, det harmonerer ganske udmærket.

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Det er et spørgsmål til hr. Erik Mortensen: Har Svanen ikke været i anvendelse cirka dobbelt så længe som Blomsten? Og finder hr. Erik Mortensen så ikke, at det er rimeligt, at Blomsten får

en chance? Og er det ikke en forklaring på, at Svanen på nuværende tidspunkt omfatter flere produkter? Det må dog trods alt gøre lidt indtryk på hr. Erik Mortensen.

Og så undrer det mig da, at Socialdemokratiet ikke i denne sag er interesseret i at være med til, at vi fra dansk side tager førertrøjen på i EU. Hvad er årsagen til dét?

Niels Jørgen Langkilde (KF):

Jeg forstår ikke rigtig Socialdemokratiets holdning til arbejdet på miljøområdet, for Det Konservative Folkeparti er på mange måder et meget konservativt parti – det skjuler vi ikke – og vi lægger vægt på, at der er bred enighed om tingene, og når der er tale om miljøafgifter, kan vi godt lide, at der er fuldstændig enighed; men Socialdemokratiet er op til regeringsforhandlingerne i mange andre sammenhænge gået ind for flertalsafgørelser, flertalsafgørelser og flertalsafgørelser, men hvad appellerer man så til at vi skal gå ind i her? Et system, hvor der skal være enstemmighed, og hvor reglerne er fastsat, inden vi går ind i det!

Hvorfor bevæger man sig dog ad den vej? For det ser jo ud til at være en blind vej, i alt fald en omvej, og jeg kan derfor ikke forstå, at vi skal bruge vores offentlige ressourcer og vores dygtige embedsmænd, der ved noget om disse ting, til at arbejde videre med det her i stedet for at sætte kræfterne ind, hvor det kunne gavne os selv, og hvor der var et videre sigte, hvis vi arbejdede med EU-Blomsten. Det synes jeg ville være en bedre vej, og jeg synes, man skylder os en god forklaring på, hvorfor Socialdemokratiet siksakker på den måde.

Og der er jo ikke nogen, der forhindrer producenter i at bruge svanemærket i Danmark. Man kan jo sagtens tilmelde sig. Det er jo en ordning, man kan tilmelde sig. Vi behøver ikke at bruge offentlige kroner på det.

(Kort bemærkning).

Bent Hindrup Andersen (EL):

Jeg kan forstå på hr. Erik Mortensen – nu skal jeg huske at sige navnet rigtigt – at han ikke svarede på spørgsmålet om, hvorfor man skal miljøstemple noget papir, der ikke engang tilfredsstiller de krav, som man herhjemme allerede nu tilfredsstiller i f.eks. FDB's kæde, hvorfor man skal tilfredsstille miljøkrav til noget, som er allerede udbredt, og som enhver kan få, og hvorfor man skal begynde at blåstemple noget, der er meget mere tilbagestående. Det forstår jeg stadig væk ikke.